

Overturismus a Český Krumlov. Tyto dva pojmy slýcháme současně čím dál častěji. Jak by se dal pojem overturismus přeložit do češtiny?

- ◆ 1) Je „overturismus“ dobrý nebo špatný trend současného turistického ruchu? V diskuzi shrňte jeho možné příčiny. V této aktivitě se budeme zabývat především jeho důsledky. Nejdříve si přečtěte článek.

Centrum Českého Krumlova (v podmínkách bez covidu) je turistické peklo, klid tu místní najdou jen ráno a v noci

Český Krumlov každý rok navštíví zhruba dva miliony lidí a momentálně je populární především mezi Číňany či Korejci. Velký nával turistů ale vyhání starousedlíky z centra, srdce jihočeského města je podle nich již minulostí. Chybějí tu běžné obchody a ceny v restauracích jsou tak vysoké, že tu místní nepotkáte.

Pravidelná autobusová linka z Prahy vyplivne u centra oblíbené destinace desítky turistů, Češi jsou tu v menšině. Zatímco někteří z nich přijeli nalehko jenom s nezbytnými osobními věcmi, jiní s hrkotem tlačí kufr na kolečkách do vydlážděného centra města. V deset hodin dopoledne je tu už plno. Brigádník v kavárně vypisuje zmrzlinovou nabídku, zatímco partičky Korejců a Číňanů se zastavují na každém rohu s výhledem na zámeckou věž, aby si pořídili originální selfie. Dvě, tři, osm, dvacet fotek a jde se dál.

Obchody se základními potravinami a dalšími nezbytnostmi pro místní jsou však v centru ve výrazné menšině, přestože v Českém Krumlově žije zhruba 13 tisíc obyvatel. Místních tady před polednem moc nepotkáte, většina z nich pracuje v okolních restauracích, hotelech nebo obchodech. Stejně jako v Praze, Londýně nebo třeba Amsterdamu tady nechybí atrakce, jako muzeum mučení či voskových figurín.

Rodiny s dětmi, dětské tábory, mladší turisté i lidé středního věku nebo senioři se toulají Krumlovem po známých trasách. Ulice Latrán směrem na zámek se odpoledne zahušťuje, stovky lidí míjejí obchody či kavárny a někteří z nich se zastaví u trdelníku, aby si dopřáli tuhle kulatou sladkost za více než sto korun a vyfotili ji a umístili na své sociální síť. Pravá zácpa ale nastává u bran zámku, kam míří snad všichni příjíždějící. Na zámeckém nádvoří se to hemží turisty a jejich postup vpřed zpomaluje neustálé focení. Na Plášťovém mostě se dokonce stojí fronty na fotku s výhledem na historické centrum, které kdysi okouzlo také malíře Egona Schieleho.

V pět hodin odpoledne se situace v srdci města uklidňuje, přes noc zde stále zůstává minimum turistů, neboť většina míří do města častokrát jenom na pár hodin a odpoledne se přesouvá na další místo, třeba do Salcburku, Drážďan, Prahy nebo Budapešti. Návštěvník tak má večer konečně možnost potkat několik místních. Třeba paní, která vyšla venčit psa. Nebo partu přátel mířících „na jedno“ do své oblíbené hospody.

Český Krumlov bez davů stále existuje, poznají jej ale jenom ti, kteří tu ve všední den zůstanou přes noc nebo si přivstanou. Cestou na zámek se mladá žena pozdraví se svým známým: „Ahoj, dobré ráno,“ popřejí si s úsměvem. Prázdné ulice, kterými sem tam projede taxík s vozíkem na kufry, už za pár hodin zase zaplaví turisté z celého světa. (zkráceno)

Zdroj: Centrum Českého Krumlova je turistické peklo, klid tu místní najdou jen ráno a v noci - Aktuálně.cz. Magazín - Aktuálně.cz [online]. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/cestovani/rano-klid-pres-den-turisticke-peklo-cesky-krumlov-presto-inv/r~c33b0386b91e11e9ab10ac1f6b220ee8/>

- ◆ 2) S problémem overturismu se bezesporu potýká i centrum Prahy. Porovnejte tyto dvě městské turistické destinace matematicky. Vyhledejte počet obyvatel obou měst a přepočítejte počet turistů na 1 obyvatele, abyste mohli obě města z hlediska nadměrného turismu porovnat.

Obec	Počet obyvatel	Počet turistů/rok (2019)	Počet turistů na 1 obyv.
Praha		8 000 000	
Český Krumlov		2 000 000	

- ◆ 3) Které město vychází v tomto porovnání hůře? Proč?
- ◆ 4) Které problémy může taková míra nadměrného turismu přinést? Vypište alespoň tři, které znáte at' už z článku nebo z vlastní zkušenosti.
- ◆ 5) Je v zájmu měst počet turistů omezovat? A pokud ano, jak? Problematika není jednoduchá, ale určité možnosti samosprávy (obce, města) mají. Například město Český Krumlov stanovilo vyhrazená místa, kde zájezdové autobusy turisty vyloží a naloží, a za průjezd touto zónou vybírá mýto ve výši 1 250 Kč. Pokud za rok dorazí do Krumlova asi 16 tisíc zájezdových autobusů, jak vysoký je to příjem pro místní rozpočet?
- ◆ 6) Je tato praxe podle vás v pořádku, nebo se spíše jedná o „rýžování“ peněz? Svůj postoj zdůvodněte.
- ◆ 7) Kdo obvykle poskytuje následující typy služeb? Ke každé z nich napište K (pro komerční, tedy soukromé služby), S (pro služby, které zajišťuje stát přímo nebo prostřednictvím třeba obecního úřadu a dalších složek a úrovně státní správy), nebo přiřaďte obě možnosti.

·Ubytování	·Provoz turistických atrakcí
·Restaurace	·Údržba městské zeleně
·Péče o kvalitu komunikací	·Průvodcovské služby
·Prodej občerstvení	·Zajištění bezpečnosti
·Péče o památky	·Provoz různých obchodů
·Zajišťování místní veřejné dopravy	·Provoz muzeí
·Prodej suvenýrů	·Svoz odpadu

- ◆ 8) Pokud začne pršet, schovám se do restaurace a dám si něco dobrého. Střecha nad hlavou, věšák, kam si pověším bundu, pohodlná židle, na které sedím, WC, plat kuchaře nebo číšnice, to všechno jsou investice majitele této restaurace, na které si vydělává provozem této komerční služby. Jakým způsobem jsou však financovány služby, které jste označili písmenem „S“ a jsou tedy poskytované státem?
- ◆ 9) Co může nadměrný turismus přinášet? Odlište barevně přínosy (třeba zeleně) a naopak nechtěné důsledky turistického ruchu (třeba červeně), které mohou v turistických destinacích, jako je Český Krumlov, nastat. Ponechte neoznačené ty, které se buď těchto destinací netýkají, nebo jimž nerozumíte.

·Nová pracovní místa	·Uchování (kulturního/přírodního) dědictví
·Nárůst místní inflace (např. vysoké ceny v restauracích)	·Potenciál růstu kriminality
·Spekulace s nemovitostmi	·Komeracionalizace místních zvyků a specifik
·Navýšení investic do místní infrastruktury (opravené chodníky...)	·Změny v sociálním složení místní komunity
·Rozvoj nových zařízení	·Zesílení regionálních tradic
·Nabytí špatné reputace z důvodu neadekvátních cen	·Nedorozumění a konflikty mezi místními a turisty
·Nevhodné zásahy do charakteru místa	·Narušení přírodního prostředí
·Architektonické znečištění	·Přelidnění

- ◆ 10) Vraťte se k výše vyjmenovaným přínosům či hrozbám turistického ruchu. Kterým z nich jste nerozuměli? V diskuzi se spolužáky se je pokuste společně vysvětlit. V případě nalezení další výhody či nevýhody ji doplňte a označte příslušnou barvou.
- ◆ 11) Rozdělte se do dvou skupin (A a B) a navrhnete řešení následujících dvou úloh:

Úkoly pro skupinu A:

- Které skupiny lidí mohou z přílivu turistů profitovat a jakým způsobem?
- Nejezdíme do skal, abychom se tlačili o prostor s davy turistů. Vytvořte systém, který by omezil počty turistů ve vybraném skalním městě.
- Vymyslete slogan, který by upozorňoval na problém overturismu a navrhnete místo, kde by měl být zveřejněn (v médiích, v reklamě nebo fyzicky na plakátovacích plochách v postižených místech, jinde)?

Úkoly pro skupinu B:

- Které skupiny lidí mohou přílivem turistů strádat. Proč?
- Nechceme se procházet po pražském Karlově mostě, abychom se dělili o prostor s davy turistů. Vytvořte systém, který by limitoval počty turistů v této turisticky atraktivní lokalitě.
- Představte si, že jako obyvatelé overturismem postiženého místa chcete návštěvníky upozornit na negativní dopady jejich přítomnosti. Uspořádáte happening v místě, kde je turistů nejvíce a připravíte si transparenty. Co na nich bude napsané? (Myslete na to, že urážlivými hesly se ničeho nedosáhne, spíše se hodí slogany trefně upozorňující na problém.)

-
- ◆ 12) Prezентуйте výsledky své práce druhé skupině. Které výhody a nevýhody by systém prezentovaný druhou skupinou mohl mít? Zvažte všechny možné aspekty, včetně osobních svobod, práv místních občanů, ekonomických a sociálních důsledků. Zároveň můžete hlasovat o nejlepší či nejtypnější slogan.